

alperes között kötött egyezségről tudomása volt, s ebből a tényből s abból, hogy felperes az egyezés ellen fel nem szólalt, igényét csak több, mint két évvel később érvényesítette, helyesen következtette azt is, hogy az egyezéshez felperes a maga részéről is hozzájárult. (P. VI. 1657/1925., 1926. febr. 5.).

A megállapított tényállás szerint felperes Amerikában tartózkodása alatt a tiszta keresetét az édesapjának, számadási igény kijelentése nélkül, s annak tudatában adta át, hogy édesapja azt hazaküldi, s I. rendű alperes azt időközönként itthon élő feleségének, II. rendű alperesnek haza is küldötte. Ebből a tényből azonban a fellebbezési bíróság téves következtetéssel állapította meg tényként azt, hogy felperes a keresetével a család fenntartásához és anyagi helyzetének a javításához kívánt hozzájárulni, s keresetéről ekként rendelkezett. Kitejezett ellenkező nyilatkozat hiányában ugyanis az említett tényekből helyesen csak arra lehet következtetni, hogy felperes a keresetét kezelés végett adta át a szülőinek. (P. VI. 1825/925. 1926. febr. 5.)

H.

Tartásdíj visszamenő valorizálása. A Kuria P. III. 6420/1926: sz. határozata elutasította a felperes felülvizsgálati kérelmét, egyebek között olyan részében is, amelyet az 1918—1925. évre járó megítélt, de ki nem fizetett tartásdíjak utólagos valorizációját megtagadó másodbírói ítélet ellen terjesztett elő felperes. A megítélt tartásdíj utólagos valorizálásának érdemi kérdését nem érintve — amelyre el tudunk képvelni a Kuriával ellentétes álláspontot is — az indokolással kívánok foglalkozni. A Kuria indokai szerint: a tartásdíj célja az, hogy a meghatározott időre az arra jogosított megélhetését biztosítsa, mihelyt pedig a kijelölt idő elmult, anélkül, hogy az erre az időre szolgáló összeget felhasználták volna — ez az összeg többé célja betöltésére nem szolgál s a következő időre eme rendeltetés betöltésére már más összeg szolgál. Ha jól értjük a Kuria kijelentését, az azt akarja mondani, hogy ma nem kaphatom meg azt a kenyeret, amit tegnápélőtt kellett megennem. A bírói gyakorlat a hosszabb időn át nem érvényesített tartásdíjak összehalmozott utólagos érvényesítését békeidőben sem engedte meg; ugyancsak nem engedi meg az évekre felgyűlt kamatok érvényesítését; a rövid kamatelévévelési szabályokban ugyancsak a bírói gyakorlat gondolata él. De ez a gondolat nem csupán arra támaszkodik, hogy a tegnapi fogyasztás ma nem nyújtható, hanem benne meghúzódik a jogérvényesítésben mutatkozó hanyagság megtorlása is. A legélesebben mutatja ezt az a szembesítés, hogy visszamenőleg a fél-évet meghaladó időre a tartásdíj nem volt érvényesíthető, de sehajtott tartásdíjak féléven aluli végrehajtása, végrehajtás nem hajtott tartásdíjak féléven túli végrehajtása végrehajtás megszüntetési keresettel volna meggátolható. Ha az egyedüli gondolat a tegnapi halasztásának logikai és (gyomori) képtelensége volna, ugy ennek következetesen arra kellene vezetni, hogy végrehajtási stádiumban is elenyészszék az időmulással a követelés. Ezért nem helyes a megítélt tartásdíj utólagos valorizációjául felhózott indok sora. Hogy a valorizációnak e téren való megengedése vagy meg nem engedése más szempontokon is mulik, hogy vannak érvek — melyekkel e helyütt ma foglalkozunk, amelyek a valorizáció megtagadása mellett szólnak — ezt magunk is jól látjuk. De minthogy az a tartásra szoruló valahogyan mégiscsak hozzájutott a tartáshoz — ez azt mutatja, hogy más forrásból eredő értékeket kellett felhasználni. Ennek az értéknek a pótlása pedig a valorizáció teljes megtagadása esetén épp. oly

kevésbé érhető el, mint akármely más pénzbeli követelés esetén. Részleges a viszonyokhoz igazodó valorizáció itt is az igazságosabb méltányos álláspont volna. *B. S.*

Könyvszemle a vagyoni viszonyok megállapítására. Az a körülmény, hogy a felperes vagyoni viszonyai 1920. évben olyan kedvezőek voltak, hogy a legális valutaforgalom megnyitakor fedezetlenül maradt angol fontokat a felperes minden lényegesebb anyagi megterhelése nélkül megszerezhetné volna, nem bizonyítható a felperes kereskedelmi könyveinek a felmutatásával és szakértők által leendő megvizsgálásával, mert a könyveknek felmutatása egész terjedelmükben való megtekintés végett a K. T. 36. §-a értelmében csupán örökösödés, vagyonközösség, társasági vagyon felosztása és csőd esetében foghat helyet, ezuttal pedig emez esetek egyike sincs meg. (Curia 1926 március 17. P. IV. 4268/1925. sz. PTKJTára VII. k. 6. sz.)

A Kuria e kétségkívül helyes megállapítását a gyakorlat nem mindig követi. Így egyes bíróságok bontóperben elrendelték a férj vagyoni viszonyainak és jövedelmeinek megállapítása végett ama részvénytársaság könyveinek szakértői megvizsgálását, amelynél a férj mint ügyvezető igazgató alkalmazva van és amelynek részvényei bizonyos részben az ő tulajdonában vannak. A K. T. 36. §-át a Pp. 322. §-a kifejezetten fenntartotta hatályában, és helyesen, mert a kereskedelmi és ipari élet zavartalan működésének egyik lényeges biztosítója a diszkréció, amelyel annak belső ügyei, manipulációi, vagyoni helyzete harmadik avatatlan személyek tekintete elől elzárva kell hogy maradjanak. Ezért van, hogy a törvény szigorúan körülírja azokat az adatokat, amelyeket a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok a nyilvánosság elé vinni tartoznak, s mértékét tart annak ellenőrzés tekintetében is, amelyel az adatok valóságát biztosítani akarja. Hiszen módja volna arra, hogy hatóságilag ellenőrizze pl. a közzétett mérleg valóságát, ami az adózás szempontjából fontos érdeke volna. De nem teszi, mert előbbre helyezi ennél a diszkréció fentemlített követelményét. Ebbe a közvetlenül paragrafusba nem foglalt, de azért nem kevésbé élő jogszabályba ütközik az a gyakorlat, amely a vagyoni viszonyok megállapítása címén házkutatással felérő nyomozásokat tart megengedhetőnek oly kérdésekben, amelyek tisztázására a Pp. megadja a kellő zaklatással nem járó egyéb módokat. *M.*

Ügyvédség.

Ügyvéd végrehajtási aktorátusa a perköltségre. A Ppé. 18. szakasza, bár nyilvánvaló, hogy a benne foglalt rendelkezés az ügyvédnek a költségre való érdekeit kívánja védelmezni, a gyakorlatban sok zavarra adott okott és a törvény rendelkezéséből a bíróság nem mindig vonta le az ügyvédségre kedvező konzekvenciát. Így egyebek között vitás volt az is, hogy az ügyvédet saját személyében illeti-e meg akármily önálló eljárási jog. A Kuria még ma is hivatalból visszautasítja az ügyvédnek a perköltség megállapítása ügyében saját szemé-